

Cirkulärnr: 1998:62
Diariernr: 1998/1132
Handläggare: Kerstin Blom Bokliden
Avdelning/sektion: Plan- och miljösektionen
Datum: 1998-04-30
Mottagare: Miljö- och hälsoskydd
Rubrik: Tillämpning av 14 § i Naturvårdsverkets föreskrifter
om spridning av kemiska bekämpningsmedel;
SNFS 1997:2

Plan- och miljösektionen
Kerstin Blom Bokliden

1998-04-30

Miljö- och hälsoskydd

Tillämpning av 14 § i Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel; SNFS 1997:2

Naturvårdsverkets nya föreskrifter för spridning av kemiska bekämpningsmedel (SNFS 1997:2) trädde i kraft den 1 juli 1997. Föreskrifterna upphävde produktkontrollnämndens kungörelse (SNFS 1984:2, PK 19) om spridning av bekämpningsmedel. Allmänna råd (AR 97:3) till föreskrifterna utkom i augusti 1997.

Av 14 § i föreskrifterna följer att bekämpningsmedel inte utan tillstånd, av den kommunala nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet, får spridas inom skyddsområde för vattentäkt.

Såvitt vi har förstått har flera kommuner uppfattat föreskriften som förbud mot spridning av kemiska bekämpningsmedel inom skyddsområde för vattentäkt. Så är det dock inte tänkt att paragrafen ska tolkas. För att förtydliga informationen kring hur 14 § bör tillämpas har Naturvårdsverket givit ut ett särskilt PM (1998-04-08) som sänts ut till samtliga miljö- och hälsoskyddsförvaltningar samt länsstyrelsernas miljö- och lantbruksenheter. Tillämpningen av föreskrifterna påverkar framför allt jordbrukare.

Vid tillståndsgivning för spridning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde är det angeläget att särskilt beakta två aspekter. Dels ska tillståndsprövning alltid göras på grundval av god kunskap om de *geologiska och hydrologiska förhållandena* inom skyddsområdet och dels måste alltid en *skälighetsbedömning* göras utifrån vad som är tekniskt och ekonomiskt möjligt i det enskilda fallet.

Finns inte aktuellt underlag bör detta inhämtas innan beslut fattas. Underlaget bör bl.a. innehålla information om inströmningsområdets utbredning, hur grundvatten bildas, vilka jordarter som finns i området, berggrundens

sprickighet, öppna eller slutna akviferer, eventuell förekomst av bekämpningsmedel eller annan påverkan. Närmare information om vad som bör finnas med i det geohydrologiska underlaget för ett vattenskyddsområde finns i Naturvårdsverkets Allmänna Råd (AR 90:15). Man bör också beakta på vilka grunder de enskilda skyddsområdena beslutats, har t.ex. en indelning gjorts i yttre- och inre skyddszon eller ej.

Det är viktigt att beslut fattas på likvärdiga grunder. Verksamhetsutövare vars mark ligger på känsliga områden måste tåla strängare krav än sådana vars mark ligger på mindre känsliga områden. Att däremot omedelbart förbjuda all användning av kemiska bekämpningsmedel inom annat än mindre delar av ett område kan leda till stora ekonomiska konsekvenser för verksamhetsutövaren. Likaså leder omedelbara krav på omläggning av eller inriktningen på verksamheten till stora ekonomiska konsekvenser för den enskilde. En skälighetsbedömning baserad på vad som är miljömässigt motiverat, tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt för den enskilde bör därför alltid göras.

Inför odlingssäsongen 1998 bör med hänsyn till skälighetsaspekten och eventuella nödvändiga kompletteringar av det geologiska underlaget tidsbegränsade tillstånd för spridning kunna ges i avvaktan på närmare beslut vad gäller ytterligare restriktioner i form av förbud eller särskilda villkor.

Kommunförbundet anser att ett framkomligt arbetssätt för att skaffa sig ytterligare information om de lokala förhållandena är att förelägga om kontrollprogram med stöd av 40 § och med hänvisning till 43 § miljöskyddslagen. Kontrollprogrammet kan även innehålla krav på verksamhetsutövaren att inkomma med förslag till alternativa metoder/odlingsformer. Det måste självklart finnas rimlig tid för verksamhetsutövaren att hitta alternativa lösningar.

Frågor med anledning av föreskrifterna kan ställas till Kerstin Blom Bokliden, Plan- och miljösektionen, tfn: 08 - 772 41 93.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Plan- och miljösektionen

Lars Fladvad

Kerstin Blom Bokliden